

Bruxelles, 16.12.2015
COM(2015) 649 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

**REFERITOR LA ACTIVITATEA EXTERNĂ A BEI DIN 2014 CARE A
BENEFICIAT DE GARANȚIA BUGETARĂ A UE**

{SWD(2015) 285 final}

1. INTRODUCERE

Decizia 1080/2011/UE¹ a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2011 și, respectiv, Decizia 466/2014/UE² a Parlamentului European și a Consiliului din 16 aprilie 2014 prevăd acordarea unei garanții a UE în favoarea Băncii Europene de Investiții (BEI) pentru pierderile rezultate din operațiuni de finanțare ale BEI pentru proiecte din afara Uniunii în perioadele 2007-2013 și, respectiv, 2014-2020 (denumite în continuare „deciziile” sau „garanția UE”). Deciziile prevăd obligația Comisiei de a întocmi un raport anual privind activitățile externe ale BEI derulate cu garanția bugetară a UE, pe baza rapoartelor anuale furnizate de BEI. Ca urmare a extinderii cu șase luni a Deciziei 1080/2011/UE până la 30 iunie 2014 și a adoptării Deciziei 466/2014/UE pentru perioada 2014-2020, prezentul raport, care acoperă anul 2014, a fost elaborat pe baza cerințelor celor două temeuri juridice. Prezentul raport oferă, de asemenea, un rezumat al operațiunilor pe risc propriu desfășurate de BEI în 2014 în regiunile care intră sub incidența deciziilor. Operațiunile BEI în țări din Africa, zona Caraibilor și Pacific (ACP), precum și în țările și teritoriile de peste mări (TTPM) sunt tratate într-un raport anual separat.

Noua Decizie 466/2014/UE adoptată la 16 aprilie 2014 (denumită în continuare „mandatul”) stabilește un plafon maxim pentru garanția UE de 30 de miliarde EUR, defalcată într-un plafon fix în valoare de 27 de miliarde EUR și o sumă suplimentară opțională de 3 miliarde EUR. Activarea sumei opționale, precum și repartizarea regională a acesteia se stabilește de Parlamentul European și de Consiliu în urma evaluării mandatului la jumătatea perioadei. În noua decizie, cele trei obiective la nivel înalt pentru extinderea garanției UE rămân neschimbate: promovarea creșterii în sectorul privat local, dezvoltarea infrastructurii sociale și economice, combaterea schimbărilor climatice și, ca obiectiv de bază, promovarea integrării regionale. Mandatul a intrat în vigoare odată cu semnarea acordului de garantare la 25 iulie 2014.

Informații mai detaliate și tabele statistice referitoare la activitățile menționate mai sus, inclusiv la nivel de proiect, sector, țară și regiune, pot fi consultate în documentul de lucru al serviciilor Comisiei anexat (denumit în continuare „documentul de lucru”). În urma celui de al treilea an de punere în aplicare a cadrului de măsurare a rezultatelor (*REsults Measurement – ReM*) al BEI, prezentul raport oferă informații cu privire la rezultatele preconizate pe baza operațiunilor de finanțare ale BEI semnate în 2014. Rezultatele reale obținute pe baza primelor revizurii la finalizarea proiectului în temeiul cadrului ReM sau pe baza unor studii de caz cu privire la operațiunile aprobate înainte de măsurarea rezultatelor și finalizare sunt prezentate în documentul de lucru al serviciilor Comisiei.

2. PRINCIPALELE REZULTATE

Anexa la raportul privind activitatea externă a BEI din 2013 care a beneficiat de garanția bugetară a UE³ a oferit o imagine globală asupra operațiunilor de finanțare ale BEI în afara UE, desfășurate din 2007 până la 30 iunie 2014. Raportul a concluzionat că utilizarea finală a Deciziei 1080/2011/UE la 30 iunie 2014 a fost de 99 % în total, în pofida mediului de afaceri dificil din mai multe părți ale lumii.

¹ JO L 280, 27.10.2011, p. 1.

² JO L 135, 8.5.2014, p. 1.

³ COM(2014) 674.

În regiunile care intră sub incidența deciziei, împrumuturile semnate s-au ridicat în total la 6,8 miliarde EUR, o sumă aproape egală cu cea din anul precedent, finanțarea cu garanție UE aflându-se în scădere ușoară la 4,2 miliarde EUR și finanțarea din facilitățile BEI pe risc propriu aflându-se în creștere cu 0,2 miliarde EUR, până la 2,6 miliarde EUR. Volumele totale de împrumuturi în 2014 au fost determinate, în principal, de o performanță puternică în țările din regiunile din vecinătate și în țările aflate în fază de preaderare.

BEI a continuat să își demonstreze angajamentul de a sprijini agenda UE de combatere a schimbărilor climatice. În septembrie 2015, Consiliul BEI a adaptat o strategie de combatere a schimbărilor climatice pentru a îndruma toate acțiunile BEI atât din interiorul, cât și din afara UE și se preconizează actualizarea strategiei climatice a BEI pentru țările care intră sub incidența mandatului privind împrumuturile externe înainte de sfârșitul anului 2015. Operațiunile BEI semnate în regiunile care intră sub incidența deciziei rămân cu mult peste pragul de 25 % stabilit în decizie, 2,1 miliarde EUR sau 31 % din totalul împrumuturilor semnate vizând combaterea schimbărilor climatice în acest an, cu un accent special pe regiunea Asia și America Latină (AAL) (aproape 40 % din împrumuturile semnate destinate combaterii schimbărilor climatice).

În 2014, când cadrul ReM a fost pus în aplicare pentru al treilea an la rând, BEI a constatat că se preconizează ca 100 % din operațiunile noi semnate în regiunile care intră sub incidența mandatului să aibă o contribuție excelentă sau bună la obiectivele mandatului. Se estimează că peste 90 % din proiectele noi vor avea rezultate excelente sau bune în ceea ce privește impactul așteptat, calitatea și soliditatea proiectelor. Conform estimărilor, peste 85 % din proiectele noi vor fi asociate cu o valoare adăugată ridicată sau semnificativă a operațiunilor BEI. Raportul BEI privind rezultatele operațiunilor BEI din afara UE (care include, de asemenea, operațiuni în țările ACP și TTPM) în 2014 a fost publicat pe site-ul BEI.

Noua decizie subliniază o aliniere puternică a activității externe a BEI cu politicile externe, programele și instrumentele UE și trebuie menționat faptul că, în cursul anului 2014, BEI a continuat să coopereze îndeaproape cu Comisia și SEAE în vederea consolidării coerenței și conformității acțiunilor BEI cu politicile externe ale UE. În acest context, Comisia, împreună cu BEI și în consultare cu SEAE, a pregătit varianta revizuită a orientărilor operaționale regionale de natură tehnică, care a fost transmisă Parlamentului și Consiliului în mai 2015.

3. OPERAȚIUNI DE FINANȚARE

3.1. IMAGINE DE ANSAMBLU ASUPRA VOLUMULUI FINANȚĂRII ACORDATE DE BEI ÎN REGIUNILE CARE INTRĂ SUB INCIDENȚA DECIZIILOR⁴

Tabelul de mai jos oferă o imagine de ansamblu asupra volumului finanțării acordate de BEI în 2014 în regiunile care intră sub incidența deciziilor.

Tabelul 1: Operațiunile de finanțare externă ale BEI semnate în 2014

Țări ale operațiunii (milioane EUR)	Operațiuni cu garanție UE			Operațiuni ale BEI pe risc propriu	Total
	Garanția globală	Acoperirea riscului politic	Total		

⁴ Deciziile 466/2014/UE și 1080/2011/UE.

Țări aflate în faza de preaderare	621	0	621	1815	2436
Țări mediteraneene	1122	260	1382	230	1612
Țări din vecinătatea estică, Rusia	1016	160	1176	0	1176
Țări din Asia și America Latină	670	150	820	550	1370
Țări din Africa de Sud	175	0	175	0	175
Total	3603	570	4174	2595	6769

Note: În plus față de volumele sus-menționate ale resurselor proprii ale BEI, au fost semnate operațiuni legate de capital și de microfinanțare în valoare de 52 de milioane EUR din resurse furnizate de terți în zona mediteraneană.

Cota de activitate care a beneficiat de garanția UE a scăzut în 2014 cu 4 % ca volum total, ajungând la 4,2 miliarde EUR (4,4 miliarde EUR în 2013) sau 61 % din totalul finanțării din 2014 în regiunile care intră sub incidența deciziei. Cota de activitate pe risc propriu a BEI a crescut cu 4 %, ajungând la 2,6 miliarde EUR. Peste 90 % din operațiunile finanțate de BEI pe risc propriu în 2014 au fost semnate în țările în faza de preaderare și în țările AAL, iar restul de 9 % în țările din regiunea mediteraneană. În vecinătatea estică (Ucraina – a se vedea mai jos) și Africa de Sud, finanțarea a fost semnată în întregime cu garanție UE.

În 2014, 86 % din împrumuturile semnate cu garanție UE au fost acoperite de o garanție globală (3,6 miliarde EUR), care este utilizată pentru operațiuni suverane și subsuverane, în timp ce 14 % au beneficiat de o garanție împotriva riscurilor politice (0,6 miliarde EUR) pentru operațiunile din sectorul privat.

**Tabelul 2: Volumul cumulată net al împrumuturilor semnate în raport cu mandatul actual al UE
plafoane aferente perioadei 2014-2020**

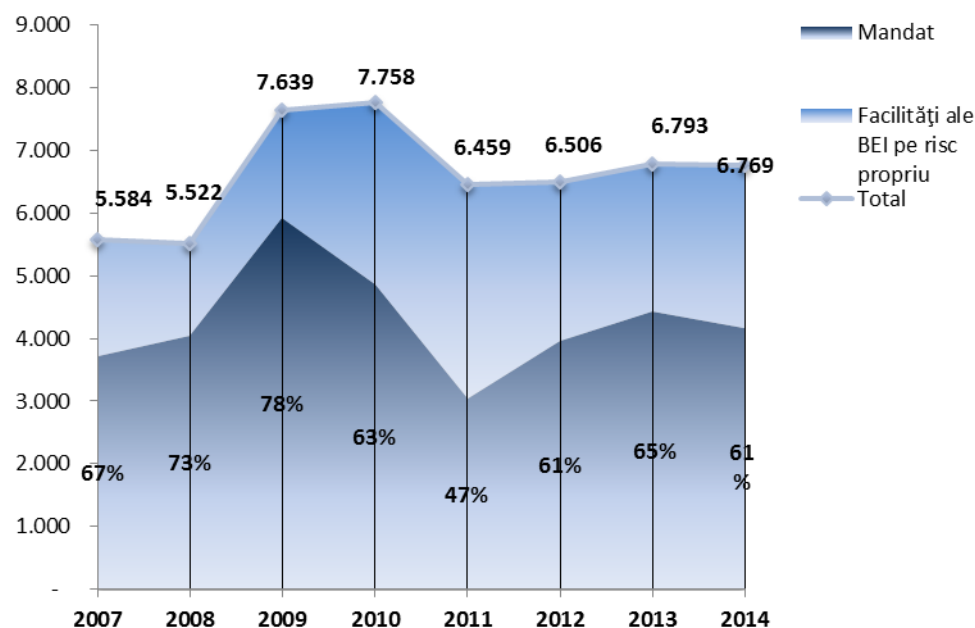
milioane EUR	Plafon	Suma netă a împrumuturilor semnate (milioane EUR)	Suma netă a împrumuturilor semnate ca % din plafonul mandatului
Țări aflate în faza de preaderare	8 739	200	2 %
Țări mediteraneene	9 606	390	4 %
Țări din vecinătatea estică, Rusia	4 831	1,090	23 %
Țări din Asia și America Latină	3 407	415	12 %
Țări din Africa de Sud	416	-	0 %
Total în regiunile din cadrul mandatului	27 000	2 095	8 %

În a doua jumătate a anului, în cadrul noului mandat al BEI de acordare a împrumuturilor externe, aproape jumătate din volumul total al împrumuturilor semnate (2,1 miliarde EUR) a fost semnat în vecinătatea estică, în care evoluțiile geopolitice au amânat cele mai multe semnături până în ultimul trimestru. Un procent de 23 % din subplafonul alocat în perioada 2014-2020 pentru vecinătatea estică a fost realizat ca urmare a semnării unui număr de 6 operațiuni noi în Ucraina, în valoare totală de 940 de milioane EUR.

Nerespectarea obligațiilor de plată a dobânzilor și de rambursare a împrumuturilor de către guvernul sirian a continuat în 2014. La sfârșitul anului 2014, plățile cumulate din fondul de

garanțare aferente solicitărilor din partea BEI s-au ridicat la un total de 142,72 milioane EUR, din care 60,22 milioane EUR au fost achitate în 2014.

Graficul 1: Evoluția anuală a volumelor de împrumuturi acordate de BEI din resurse proprii

Cu 6,7 miliarde EUR, împrumuturile semnate pentru 2014 sunt ușor (2 %) peste media anuală a anilor anteriori (6,6 miliarde EUR).

În ceea ce privește numărul de proiecte, finanțarea pentru 42 de proiecte a fost semnată în 2014 cu garanție UE (aceleși număr de proiecte ca cele semnate în 2013), iar pentru 23 de proiecte a fost acordată de BEI pe risc propriu (față de 26 de proiecte semnate în 2013).

Tabelul 3: Numărul operațiunilor semnate în 2014 în funcție de regiune (toate resursele)

Regiuni	Resurse furnizate de terți	Cu garanție UE	Pe riscul propriu al BEI	Total
Țări aflate în faza de preaderare		8	19	27
Țări mediteraneene ⁵	7	12	1	20
Țări din vecinătatea estică, Rusia		12	0	12
Țări din Asia și America Latină		8	3	11
Țări din Africa de Sud		2	0	2
Total	7	42	23	72

Astfel cum se poate observa în tabelul 4 de mai jos, țările aflate în faza de preaderare au rămas principala regiune beneficiară a finanțării din partea BEI în afara UE în 2014, cu

⁵ O singură operațiune sprijinită atât prin finanțare din partea BEI pe risc propriu, cât și în cadrul noului mandat de acordare a împrumuturilor externe – înregistrată ca operațiune a BEI pe risc propriu.

împrumuturi semnate în valoare de 2,4 miliarde EUR, reprezentând 36 % din finanțarea totală în regiunile în cauză. Un aspect important pentru regiune l-a reprezentat asigurarea unui sprijin financiar adecvat pentru inovare și pentru creștere, în special în ceea ce privește IMM-urile și împrumuturile pentru sectorul privat. În cadrul mandatului, o prioritate-cheie a constat, de asemenea, în finanțarea proiectelor care integrează mai bine rețelele europene de infrastructură.

Tabelul 4: Defalcarea pe sectoare a operațiunilor de finanțare ale BEI semnate în 2014 în regiunile care intră sub incidența deciziei (toate resursele)

	Țări aflate în faza de preaderare	Țări mediteraneene	Țări din vecinătatea estică	Țări din Asia și America Latină	Țări din Africa de Sud	Total
Linii de credit	1 260	280	595	250		2 385
Energie	243	885	180	635	175	2 118
Transport	348	158	55	268		828
Dezvoltarea urbană/Infrastructură din materiale compozite	300	135	105	100		640
Industrie	165		170			335
Apă, canalizare	20	85	71	118		293
Agricultură, pescuit, silvicultură	100					100
Educație		70				70
Servicii		52				52
Total	2 436	1 664	1 176	1 370	175	6 820

În 2014, în țările mediteraneene, finanțarea din partea BEI cu garanție UE și pe riscul propriu al BEI a crescut de trei ori comparativ cu anul anterior, până la 1,6 miliarde EUR, din care 1,3 miliarde EUR au fost destinate sprijinirii unor proiecte-cheie de infrastructură, inclusiv investiții în modernizarea drumurilor și a școlilor și, de asemenea, în proiecte din domeniul combaterii schimbărilor climatice, al energiei regenerabile (planul privind energia termică solară din Israel și Maroc) și eficiență energetică (instalație cu ciclu combinat în Egipt) etc. De asemenea, sprijinul pentru dezvoltarea sectorului privat continuă să fie o prioritate importantă în regiune. Cu 5 noi contracte de acordare a unei linii de credit (în valoare de 280 de milioane EUR), semnate în Tunisia, Egipt și Liban, sprijinirea IMM-urilor a atins nivelul cel mai ridicat de performanță de la „Primăvara arabă”. O sumă suplimentară de 52 de milioane EUR a fost semnată cu ajutorul resurselor furnizate de terți, inclusiv sprijin pentru micro-întreprinzători prin furnizorii de servicii de microfinanțare și investiții în fonduri de capital în sprijinul diversificării sectoarelor financiare locale.

În vecinătatea estică, volumul total al împrumuturilor semnate a ajuns la 1,2 miliarde EUR, reprezentând al doilea cel mai mare volum anual de la nivelul record (1,8 miliarde EUR) semnat în 2013. În Rusia, activitățile au stagnat în contextul sancțiunilor aplicate de UE.

Împrumuturile semnate în Ucraina s-au ridicat la 940 de milioane EUR, ca o contribuție a BEI la Planul special de acțiune al UE pentru Ucraina. În încercarea de a-și îndeplini angajamentul de a asigura finanțare în valoare de 3 miliarde EUR în perioada 2014-2016, cooperarea cu autoritățile ucrainene, dialogul cu Comisia și BEI, precum și coordonarea cu alți investitori s-au intensificat. Operațiunile semnate includ linii de credit pentru dezvoltarea sectorului privat direcționate prin intermediul statului, un împrumut cadru de redresare și reconstrucție timpurie, sprijin pentru un proiect de gazoduct și pentru construirea tunelului feroviar Beskyd, care face parte dintr-un coridor paneuropean.

În țările din Asia, Asia Centrală și America Latină, împrumuturile totale semnate în valoare de 1,4 miliarde EUR au crescut din nou cu 0,2 miliarde EUR, comparativ cu 2013. Sprijinul pentru combaterea schimbărilor climatice și energie durabilă a rămas o preocupare majoră, reprezentând 58 % din volumul total al împrumuturilor semnate pe parcursul anului. Alte împrumuturi semnate includ o primă linie de credit în valoare de 150 de milioane EUR acordată unei bănci comerciale din Mexic și primul împrumut semnat în Mongolia, în valoare de 50 de milioane EUR, pentru investiții în sisteme de alimentare cu apă, de tratare a apelor uzate și de canalizare. BEI a semnat, de asemenea, o tranșă de 70 de milioane EUR pentru interconectarea rețelelor energetice Tajik-Kyrgyz. Proiectul are o valoare importantă pentru cooperarea regională și are o dimensiune excepțională pentru țările din Asia Centrală.

În Africa de Sud, au fost semnate două împrumuturi (în valoare totală de 175 de milioane EUR) pentru finanțarea centralelor electrice solare, în scădere de la 260 de milioane EUR în 2013.

3.2. CONTRIBUȚIA LA ÎNDEPLINIREA OBIECTIVELOR POLITICILOR UE

Decizia prevede trei obiective orizontale de înalt nivel pentru toate regiunile care intră sub incidența garanției bugetare a UE:

- (i) dezvoltarea sectorului privat local, în special sprijinirea IMM-urilor,
- (ii) dezvoltarea infrastructurii sociale și economice,
- (iii) atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea.

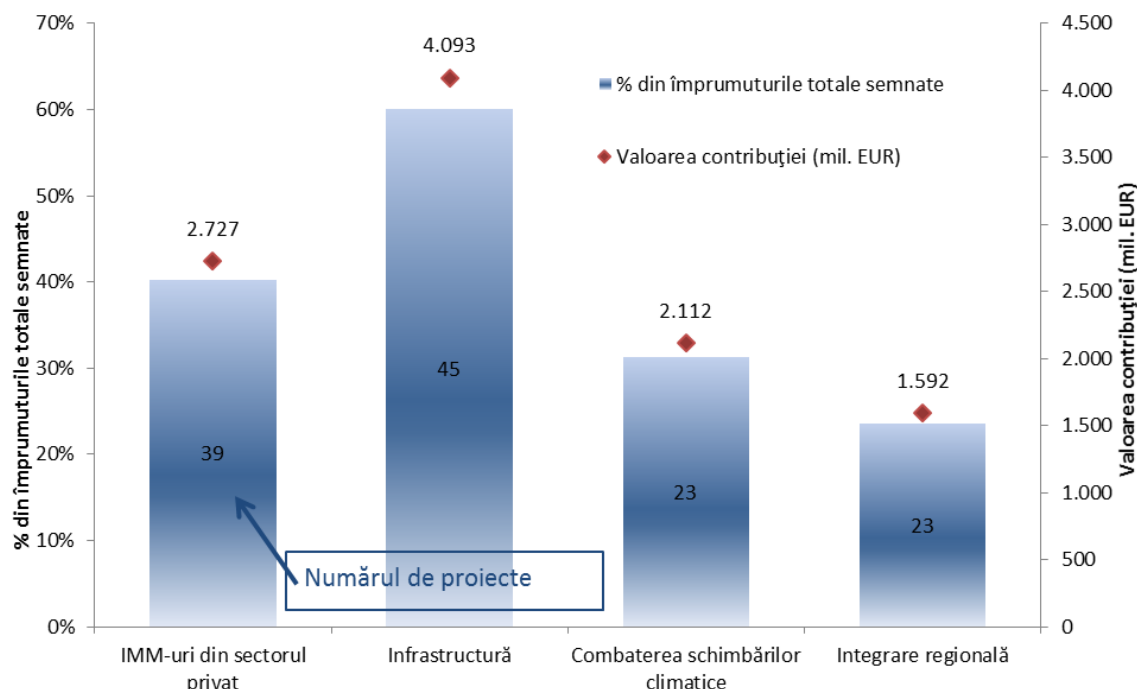
Printre obiectivele subiacente suplimentare se numără contribuția la principiile generale care stau la baza acțiunii externe, în conformitate cu articolul 21 din TUE, și integrarea regională în rândul țărilor partenere, inclusiv integrarea economică între țările aflate în faza de preaderare, țările vizate de politica de vecinătate și Uniune.

Comisia și BEI, în consultare cu SEAE, au finalizat o versiune actualizată⁶ a orientărilor operaționale regionale de natură tehnică aplicabile operațiunilor BEI efectuate în perioada 2014-2020 cu garanție UE. Orientările oferă îndrumări pentru alinierea domeniului de aplicare a intervențiilor BEI în diferite regiuni la politicile, programele și instrumentele UE. Orientările au fost transmise Parlamentului European și Consiliului în mai 2015. Contribuția la îndeplinirea obiectivelor mandatului este reflectată în graficul de mai jos, luând în considerare operațiunile din 2014 efectuate atât în cadrul mandatului, cât și în cadrul facilităților de finanțare pe risc propriu. Aproape jumătate dintre operațiuni contribuie la mai

⁶ A se vedea documentul de lucru al serviciilor Comisiei SWD(2015) 106 final.

mult de un obiectiv. Acest lucru este valabil îndeosebi pentru proiectele în domeniul combaterii schimbărilor climatice.

Graficul 2: Contribuția la îndeplinirea obiectivelor mandatului (% și suma contribuției)

Dezvoltarea sectorului privat local, în special sprijinirea IMM-urilor

BEI sprijină dezvoltarea sectorului privat local în diferite moduri, cel mai frecvent prin extinderea liniilor de credit acordate intermediarilor financiari locali (în principal, bănci) în vederea direcționării acestora către întreprinderile mici și mijlocii, participarea la fondurile de capital privat și de capital de risc pentru întreprinderile cu potențial de creștere ridicat, finanțare prin capitaluri proprii pentru furnizorii de microfinanțare și împrumuturi directe către întreprinderi mai mari.

În 2014, BEI a semnat un acord de finanțare în valoare de 2,7 miliarde EUR pentru 39 de operațiuni, care urma să sprijine dezvoltarea sectorului privat local în regiunile care intră sub incidența mandatului. Dintre cele 39 de operațiuni, 33 se referă la operațiuni noi pentru care primul împrumut a fost semnat în 2014, majoritatea fiind operațiuni intermedie, în principal linii de credit pentru sprijinirea IMM-urilor și a întreprinderilor cu capitalizare medie (21 de operațiuni). În mod similar cu anii anteriori, majoritatea noilor linii de credit au fost semnate în țările aflate în faza de preaderare, în cadrul facilității de preaderare a BEI pe risc propriu, care oferă sprijin întreprinderilor pentru modernizare, extindere și aplicarea standardelor UE. În regiunea mediteraneană, au fost lansate 4 noi instrumente de plasament pentru microfinanțare sau fonduri de investiții în societăți necotate. De asemenea, 8 operațiuni de finanțare directă (inclusiv 3 proiecte de infrastructură) sprijină dezvoltarea sectorului privat local, fie în întregime, fie parțial.

Dezvoltarea infrastructurii sociale și economice

BEI a semnat în total operațiuni în valoare de 4,1 miliarde EUR, dintre care 41 de operațiuni reprezintă proiecte noi în valoare de 3,7 miliarde EUR, pentru dezvoltarea infrastructurii sociale și economice în diferite sectoare (energie, transport, apă și canalizare, sănătate, educație, dezvoltare urbană). BEI a semnat contracte pentru 15 noi proiecte în sectorul energetic în 2014, dintre care 6 sunt proiecte având ca obiect producerea de energie. De asemenea, BEI a sprijinit dezvoltarea rețelelor de energie electrică și gaze prin două proiecte concentrate exclusiv pe extinderea și modernizarea rețelelor de energie electrică, pentru îmbunătățirea fiabilității și eficienței și pentru a ajunge la mai multe gospodării și întreprinderi. BEI a semnat 7 proiecte noi în sectorul transporturilor, 6 proiecte noi în sectorul alimentării cu apă și al canalizării și 5 proiecte de dezvoltare urbană. Informații detaliate cu privire la proiectele finanțate se regăsesc în documentul de lucru al serviciilor Comisiei.

Atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea

Sprijinul BEI pentru combaterea schimbărilor climatice a rămas la un nivel ridicat în 2014, cu un volum total al împrumuturilor semnate de 2,1 miliarde EUR, reprezentând 31 % din totalul semnăturilor în regiunile care intră sub incidența mandatului. Nivelul este similar celui înregistrat în anul anterior și este cu mult peste obiectivul la nivel mondial al BEI de 25 % din împrumuturile totale⁷.

Marea majoritate (88 %) a împrumuturilor pentru proiectele din domeniul combaterii schimbărilor climatice vizează investițiile în energie regenerabilă, eficiență energetică și transport durabil. Componentele împrumuturilor acordate de BEI în domeniul adaptării la schimbările climatice reprezintă 2 % din împrumuturile în domeniul schimbărilor climatice, reflectând lipsa interesului pentru adaptare al țărilor în curs de dezvoltare, precum și atractivitatea limitată a acestui sector pentru investitorii din sectorul privat. Cu toate acestea, recunoscând faptul că regiunile care intră sub incidența deciziei sunt deosebit de vulnerabile la variabilitatea climei actuale și la schimbările climatice viitoare, BEI intensifică în prezent integrarea rezilienței la schimbările climatice în cadrul proiectelor. Aceasta include sprijinirea asistenței tehnice și măsuri de planificare corespunzătoare, precum și sprijinirea investițiilor specifice privind adaptarea la schimbările climatice, cum ar fi controlul inundațiilor și măsurile de apărare.

Împrumuturile pentru acțiuni de combatere a schimbărilor climatice au continuat să aibă o pondere ridicată în Asia, reprezentând aproape 68 % din împrumuturile semnate, în timp ce în America Latină acestea au atins 54 %, iar în Africa de Sud au reprezentat 100 % din noile operațiuni de finanțare. În zona mediteraneană, 31 % din finanțările semnate în 2014 au sprijinit acțiunile de combatere a schimbărilor climatice. De asemenea, au fost mobilizate sume substanțiale pentru finanțarea acțiunilor de combatere a schimbărilor climatice pentru proiecte derulate în țările aflate în faza de preaderare și din vecinătatea estică, dar proporția totală este mai mică, având în vedere că există alte priorități de finanțare importante, în special dezvoltarea sectorului privat.

⁷ Articolul 3 alineatul (7) din Decizia 466/2014/UE prevede că, în perioada 2014-2020, volumul proiectelor BEI de atenuare a schimbărilor climatice și de adaptare la acestea reprezintă cel puțin 25 % din totalul operațiunilor de finanțare ale BEI.

Tabelul 5: Împrumuturi pentru acțiuni de combatere a schimbărilor climatice în 2014 în regiunile care intră sub incidența deciziei

milioane EUR	Acțiune de combatere a schimbărilor climatice în cadrul		Total acțiune de combatere a schimbărilor climatice	ca % din împrumuturile totale semnate
	mandatului	facilităților pe risc propriu ale BEI		
Țări mediteraneene	505	-	505	31 %
Țări aflate în faza de preaderare	273	227	500	21 %
Țări din Asia	45	400	445	68 %
Țări din America Latină	200	150	350	54 %
Țări din Africa de Sud	175	-	175	100 %
Țări din vecinătatea estică, Rusia	137	-	137	12 %
Țări din Asia Centrală	-	-	-	0 %
Total în regiunile din cadrul mandatului	1 334	777	2 112	31 %
ca % din împrumuturile totale semnate	32 %	30 %		

Integrarea regională

În 2014, BEI a semnat un total de 23 de contracte de finanțare în valoare de 1,6 miliarde EUR (1,1 miliarde EUR în 2013), pentru a contribui la integrarea regională. Opt linii de credit (795 de milioane EUR) vor sprijini integrarea regională în țările aflate în faza de preaderare prin încurajarea colaborării internaționale și prin sprijinirea convergenței economiilor spre UE. În sectorul transporturilor, proiectele vizează facilitarea mobilității la nivel transfrontalier (253 de milioane EUR), iar în sectorul energetic, proiectele sunt esențiale pentru îmbunătățirea accesului la energie în țările care nu dispun de resurse energetice naturale (293 de milioane EUR).

3.3. IMPACTUL ȘI VALOAREA ADĂUGATĂ ALE OPERAȚIUNILOR BEI

Cadrul ReM oferă o evaluare a operațiunilor de finanțare ale BEI pe parcursul întregului ciclu de viață al acestora. Acesta contribuie la selectarea de proiecte solide aliniate la prioritățile UE, pe baza unor rezultate concrete, și în cazul cărora implicarea BEI va adăuga valoare. În etapa de evaluare, sunt identificați indicatori ai rezultatelor, cu valori de referință și ținte care reflectă rezultatele preconizate în domeniul economic, social și de mediu ale operațiunii. Rezultatele obținute în raport cu criteriile de performanță specificate sunt monitorizate pe întreaga durată de viață a proiectului și sunt raportate în două etape importante: la finalizarea proiectului și la 3 ani după finalizarea proiectului („post-finalizare”) pentru operațiuni directe; la finalul perioadei de investiții și la finalul perioadei aferente fondurilor de capital privat; și la finalul perioadei alocărilor pentru împrumuturi intermediare.

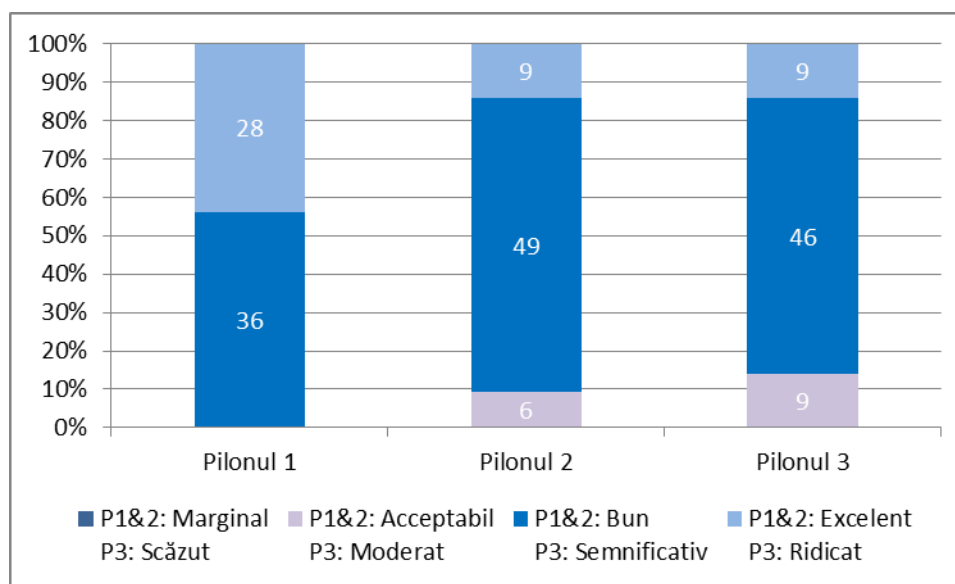
Proiectele sunt evaluate în funcție de trei „piloni”:

- (i) Pilonul 1 măsoară contribuția estimată la prioritățile UE și ale țărilor și eligibilitatea pe baza obiectivelor mandatului BEI.
- (ii) Pilonul 2 măsoară calitatea și soliditatea operațiunii, pe baza rezultatelor preconizate.

(iii) Pilonul 3 măsoară valoarea adăugată financiară și nefinanciară estimată a BEI.

În 2014, au fost finalizate 8 operațiuni aprobate în temeiul cadrului ReM. Rezultatele revizuirilor la finalizarea proiectului în temeiul cadrului ReM sunt sintetizate în documentul de lucru al serviciilor Comisiei. Întrucât va dura mai mulți ani până la obținerea unor rezultate efective ale operațiunilor desfășurate în temeiul cadrului ReM, șase studii de caz selectate în documentul de lucru al serviciilor Comisiei prezintă rezultatele reale ale proiectelor în curs de punere în aplicare. Rezultatele preconizate sunt prezentate și discutate mai jos pentru operațiunile de finanțare ale BEI semnate în 2014, în regiunile care intră sub incidența mandatului. Pentru a evita contabilizarea dublă a proiectelor și a rezultatelor preconizate, raportul va viza doar rezultatele preconizate și valoarea adăugată a „proiectelor noi”, și anume cele pentru care a fost semnat primul contract de finanțare în 2014 – 64 de proiecte noi.

Graficul 3: Distribuția calificativelor cadrului ReM în funcție de piloni pentru operațiunile noi semnate în 2014

În ceea ce privește nivelul contribuției la îndeplinirea obiectivelor (**pilonul 1** prevăzut de cadrul ReM), mai mult de 40 % din împrumuturile noi semnate în 2014 au fost evaluate ca având o contribuție „excelentă”, ceea ce înseamnă o contribuție mare atât la obiectivele de dezvoltare ale țărilor, cât și la prioritățile UE pentru țara și/sau regiunea în cauză. Restul operațiunilor au primit calificativul „bine” în cadrul pilonului 1. Proiectele care se preconizează că vor avea o contribuție „bună” sunt în conformitate cu obiectivele mandatului și ar putea avea o contribuție semnificativă la obiectivele de dezvoltare ale țării sau ale UE și o contribuție moderată la celelalte obiective.

Pentru proiectele finanțate direct (**pilonul 2** prevăzut de cadrul ReM), calificativele acordate se bazează pe soliditatea proiectului, sustenabilitatea financiară și economică și durabilitatea de mediu și socială. Pentru operațiunile intermediare, calificativele acordate se bazează pe rezultatele preconizate, ponderate pe baza unor considerente de risc, măsurate prin soliditatea intermediarului și calitatea mediului de operare.

Pilonul 2 arată că, pe baza estimărilor, 14 % din operațiunile noi semnate vor obține un calificativ excelent, inclusiv operațiunile directe cu o rată de rentabilitate economică (RRE) mai mare de 15 % sau operațiunile intermediare (linii de credit) care au o contribuție de excepție la creșterea accesului la finanțare și la dezvoltarea sectorului financiar, într-un mediu de risc relativ scăzut. Se estimează că peste 76 % din operațiuni vor fi „bune”. Este vorba despre operațiuni directe cu o ERR medie cuprinsă între 10 % și 15 % în cazul proiectelor de infrastructură sau despre operațiuni intermediare care contribuie la creșterea accesului la finanțare și la dezvoltarea sectorului financiar într-un mediu cu risc ridicat și cu o probabilitate scăzută de obținere a rezultatelor. Șase proiecte au primit calificativul „acceptabil”, în primul rând din cauza mediilor cu risc ridicat, care au impact asupra probabilității de a obține rezultatele planificate.

Valoarea adăugată (**pilonul 3** prevăzut de cadrul ReM) este măsurată prin diferența dintre contribuția BEI la un proiect de investiții și finanțarea normală de pe piață, în trei dimensiuni: caracterul adecvat al resurselor financiare pentru nevoile proiectelor, contribuția tehnică a BEI și impactul în ceea ce privește ridicarea standardelor și facilitarea contribuțiilor din alte surse. În 2014, s-a estimat că toate operațiunile vor aduce un avantaj pentru debitori în comparație cu finanțarea de pe piață. Măsurarea rezultatelor indică faptul că se preconizează ca 14 % din operațiunile noi semnate în 2014 să aibă o valoare adăugată ridicată – în mod obișnuit, prelungind cu peste 100 % perioada de scadență a datoriei pusă la dispoziție pe piață împrumutatului, acoperind cel puțin 80 % din viața economică a bunurilor care urmează să fie finanțate, jucând un rol central în sprijinirea pregătirii, a structurării și/sau a punerii în aplicare a proiectului. Alte 70 % din operațiuni se estimează că vor avea o contribuție bună, furnizând o valoare adăugată semnificativă – în mod obișnuit, combinând o adăugare financiară semnificativă cu o contribuție tehnică și sectorială sau standarde și asigurare la nivel ridicat. 14 % din operațiunile semnate, care au fost evaluate ca având o valoare adăugată moderată au fost, în mod normal, produse standard pentru care a fost necesară o contribuție limitată la conceperea, structurarea sau punerea în aplicare a proiectului.

4. COOPERAREA BEI CU ALTE ENTITĂȚI

4.1. COOPERAREA CU COMISIA

Mandatul prevede obligația Comisiei, SEAE și BEI de a coopera și a consolida alinierea acțiunilor externe ale BEI și a obiectivelor de politică externă ale UE, în vederea dezvoltării la maximum a sinergiilor dintre finanțarea BEI și resursele bugetare ale UE, în special prin dialogul periodic și sistematic și prin consultarea în stadiu incipient cu privire la politici, strategii și proiecte în pregătire. În 2014, continuă să se aplice memorandumul de înțelegere (revizuit în 2013) dintre Comisie, SEAE și BEI cu privire la cooperarea și coordonarea în regiunile vizate de mandat – de exemplu, prin schimbul de informații referitoare la proiectele în pregătire și informații de contact.

Pentru a reflecta și a operaționaliza noul mandat pentru perioada 2014-2020, Comisia și BEI au negociat și au semnat un acord de garantare revizuit și un acord de recuperare în iulie 2014.

În planul său operațional, BEI s-a angajat să acorde Ucrainei un împrumut în valoare de 3 miliarde EUR în perioada 2014-2016 în contextul inițiativei UE de a oferi sprijin pentru Ucraina. În conformitate cu deciziile și concluziile Consiliului, BEI a suspendat toate

activitățile de inițiere a împrumuturilor și de diligență aferente operațiunilor din Rusia. În iunie 2014, Georgia, Moldova și Ucraina au semnat acorduri de asociere cu UE.

În partea de sud, BEI și-a reînnoit parteneriatul cu CE, prin intermediul Facilității de investiții pentru vecinătate (FIV), pentru a propune o nouă facilitate de capital de risc, în valoare de până la 300 de milioane EUR. BEI va efectua investiții, alături de UE, contribuind cu o sumă de până la 200 de milioane EUR din fonduri proprii.

Au fost semnate două noi acorduri-cadru în 2014 cu Regatul Cambodgia și Regatul Bhutan, care au deschis calea pentru operațiunile BEI în țările respective.

În 2014, BEI a continuat să participe în mod activ la mecanismele regionale de finanțare mixtă. BEI a cooperat îndeaproape cu Comisia în cadrul grupului tehnic de experți ai Platformei UE de finanțare mixtă a cooperării externe (EUBEC). În acest context, BEI a participat activ la grupul tehnic pentru furnizarea de îndrumări privind mobilizarea resurselor din sectorul privat, inclusiv prin PPP, precum și în grupul tehnic pentru finanțarea schimbărilor climatice.

În cursul anului 2014, BEI a adoptat patru obiective de politică publică pentru a spori și mai mult coerența activităților BEI cu politicile UE. Recunoscând în același timp cerințele de raportare prevăzute în cadrul mandatului, BEI consideră că acest lucru oferă, de asemenea, o oportunitate de a armoniza modul în care BEI raportează și comunică cu privire la operațiunile sale de acordare a împrumuturilor în interiorul și în afara UE. Cele patru obiective de politică publică sunt: inovare, finanțarea IMM-urilor și a întreprinderilor cu capitalizare medie, infrastructură și mediu. În plus față de acestea, BEI stabilește două obiective transversale, și anume schimbările climatice și coeziunea economică și socială în UE.

Ca urmare a sesiunii plenare a Forumului Global al OCDE privind transparența și schimbul de informații în scopuri fiscale din noiembrie 2013, care a avut loc la Jakarta, BEI a aprobat și a publicat în martie 2014 un addendum la politica privind jurisdicțiile puțin reglementate, netransparente și necooperative (politica NCJ)⁸. Conform unor termeni și condiții stricte și în consens cu instituțiile omoloage, addendum-ul la politica NCJ introduce o suspendare limitată a aplicării cerințelor de relocare pentru jurisdicțiile care s-au angajat să ia măsuri de remediere adecvate pentru a corecta deficiențele identificate de Forumul mondial al OCDE.

BEI a găzduit, de asemenea, o reuniune la nivel înalt privind conformitatea cu toate IFI, GAFI, Forumul mondial al OCDE, BCE, ABE, Transparency International și un seminar al societății civile cu ONG-urile privind politica NCJ și aspectele legate de impozitare în cursul anului 2014.

4.2. COOPERAREA CU OMBUDSMANUL EUROPEAN

Memorandumul de înțelegere semnat între BEI și Ombudsmanul European în 2008 stabilește baza pentru cele două etape ale mecanismului BEI de gestionare a plângerilor – intern (mecanismul BEI de gestionare a plângerilor) și extern (Ombudsmanul European) – aprobat de consiliul de administrație al BEI în 2010, după consultări publice extinse. Acesta a condus la o înțelegere comună a scopului și la coerența aplicării în rândul părților sale interne și externe, concentrându-se în special pe:

⁸ <http://www.eib.org/about/documents/ncj-policy-addendum.htm>.

- existența unui mecanism intern eficient de gestionare a plângerilor (mecanismul BEI de gestionare a plângerilor), care se ocupă de plângerile prezentate de către părțile externe ale BEI în toate unitățile comerciale ale BEI;
- în ceea ce privește plângerile referitoare la operațiuni din afara UE, inclusiv mandatele externe, Ombudsmanul European se angajează să își utilizeze competența de a iniția o anchetă din proprie inițiativă în mod sistematic pentru a gestiona plângerile atunci când reclamantul nu este cetățean sau rezident al Uniunii Europene;
- domeniul de aplicare a revizuirii Ombudsmanului European, cu recunoașterea mecanismului BEI de gestionare a plângerilor ca abordarea prealabilă necesară.

În 2014, Ombudsmanul European a tratat 2 plângeri având ca obiect acuzații privind posibila administrare defectuoasă de către BEI a proiectelor puse în aplicare în țările care intră sub incidența mandatului de acordare a împrumuturilor externe. În Bosnia și Herțegovina, Ombudsmanul European s-a pronunțat în favoarea reclamantului și BEI va continua să coopereze cu Ombudsmanul European pentru a elabora un răspuns adecvat. În Egipt, UE a închis dosarul în 2014 fără a constata o administrare defectuoasă.

4.3. COOPERAREA CU INSTITUȚIILE FINANCIARE INTERNAȚIONALE

Cooperarea cu alte instituții financiare internaționale („IFI”) este parte integrantă din activitățile BEI, incluzând de la dialoguri pe chestiuni instituționale, teme orizontale, probleme tematice și consultări reciproce, până la forme îmbunătățite de cofinanțare operațională și partajare a eforturilor. Dialogurile între IFI au loc, în cea mai mare parte, în cadrul grupurilor de lucru specializate care se întrunesc periodic pentru a partaja cele mai bune practici sau pentru a aborda probleme specifice.

În 2014, BEI a colaborat cu alte bănci multilaterale de dezvoltare în ceea ce privește Agenda de dezvoltare ulterioară anului 2015 și, în special, pentru elaborarea unei abordări comune a rolurilor în ceea ce privește finanțarea pentru dezvoltare.

Foaia de parcurs a BEI pentru țările mediteraneene aprobată de către miniștri în cadrul reuniunii ministeriale FEMIP care a avut loc la Atena acționează ca un ghid pentru cooperarea BEI cu țările din vecinătatea sudică.

Un alt eveniment important din 2014 a constat în anunțarea pachetului financiar pentru acțiunea de combatere a schimbărilor climatice CAMENA în cadrul Fondului fiduciar FEMIP, cu o finanțare în valoare de 15 milioane GBP care urma să fie furnizată de către Marea Britanie în vederea instituirii unui pachet financiar destinat consolidării capacității și pregătirii unor noi investiții climatice în sud. Se preconizează că primele proiecte finanțate prin CAMENA vor fi aprobate în 2015.

Cooperarea dintre BEI și Uniune pentru Secretariatul mediteranean a fost consolidată în 2014, printr-un nou memorandum de înțelegere, semnat pentru a asigura continuitatea parteneriatului strâns deja stabilit între cele două instituții.

BEI a încheiat un parteneriat cu Organizația Internațională a Muncii (OIM) pentru a studia modalități de „Creștere la maximum a impactului proiectelor de infrastructură ale BEI asupra ocupării forței de muncă”, în cadrul mai larg al programului OIM privind o utilizare intensivă a forței de muncă.

În 2014, BEI a coordonat activitatea grupului pentru elaborarea raportului comun privind finanțarea eforturilor de combatere a schimbărilor climatice ale băncilor multilaterale de dezvoltare din 2013 și a publicat raportul pentru reuniunea la nivel înalt privind schimbările climatice a Secretarului General al ONU, care a avut loc la New York. Ca parte a acestei activități, BEI a colaborat cu OCDE în vederea actualizării reperelor Rio pentru finanțarea acțiunilor de combatere a schimbărilor climatice, precum și pentru a contribui în numele grupului băncilor de dezvoltare multilaterală la evaluarea bienală a finanțării acțiunilor de combatere a schimbărilor climatice realizată de CCONUSC – decembrie 2014.

În cadrul mandatului, aproximativ 48 % din operațiunile semnate au fost cofinanțate de alte IFI și 20 % din operațiunile semnate în 2014 au fost asociate cu o componentă de subvenționare din bugetul UE. În plus față de două operațiuni cofinanțate cu AFD și KfW, BEI a coordonat șase operațiuni suplimentare în cursul anului 2014, ceea ce face BEI cel mai mare finanțator din FIV, aceasta fiind implicată ca finanțator principal sau cofinanțator în 66 % din proiectele aprobate de consiliul de administrație al FIV de la instituirea facilității. În cadrul facilităților regionale de finanțare mixtă ale UE, aprobările din 2014 au cuprins suma de 132,7 milioane EUR din resursele bugetare ale UE pentru a completa împrumuturile acordate de BEI pentru FIV, suma de 10,18 milioane EUR destinată facilității pentru investiții din Balcanii de Vest și suma de 5 milioane EUR destinată facilității pentru investiții din Asia.